Urheilijoiden ammattienedistämissäätiön lausunto Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle

Arvoisat sivistys- ja tiedejaoston jäsenet,

Urheilijoiden ammattienedistämissäätiö (URA) myöntää vuosittain opiskeluapurahoja kansainvälistä menestystä tavoittelevien tai aktiiviuransa jo päättäneiden huippu-urheilijoiden ammattiin valmistavaan ja tutkintoon tähtäävään opiskeluun. URA-säätiö on perustettu presidentti Urho Kekkosen toimesta ja säätiö on jakanut apurahoina vuodesta 1972 lähtien jo yli 4 miljoonaa euroa. URA-säätiö toimii tiiviissä yhteistyössä Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön kanssa ja säätiön asiamiehen tehtävistä vastaa huippu-urheiluyksikön työntekijä.

Kaksoisura on suomalaisen urheilun arvovalinta. Tämän valinnan toteuttamista tukevat käytännössä urheiluakatemiat, jotka ovat nousseet suhteellisen lyhyessä ajassa yhdeksi suomalaisen huippu-urheilun kulmakivistä. Kaksoisuran tukeminen on tärkeää, koska suurin osa suomalaisista maajoukkuetason urheilijoista opiskelee urheilu-uransa aikana joko toisella- tai korkea-asteella. Toimeentulon ansaitseminen pelkästään urheilemalla on Suomessa mahdollista vain muutamassa lajissa sekä yksittäisille aikuisten arvokisamitalisteille.

Suomalaiset huippu-urheilijat ovat tavoitteellisia myös opiskelun ja urheilu-uran ulkopuolisen työuran suhteen. Kaksoisuraa tukemalla varmistetaan, ettei urheilijan tarvitse tehdä valintaa urheilu-uran ja koulutuksen välillä vaan hän voi viedä rinnakkain eteenpäin molempia, omien tavoitteidensa ja tarpeidensa mukaisesti.

URA-säätiön opiskeluapurahan hakijoiden määrä on ollut viime vuosina voimakkaassa kasvussa. Lukuvuodelle 2014-15 apurahaa haki 285 urheilijaa, mutta viime lukuvuodelle jo 479. Eduskunnan vuodelle 2017 myöntämän lisärahoituksen turvin URA-säätiö voi maksaa apurahan lukuvuodelle 2017-18 vähintään sadalle urheilijalle aiemman noin seitsemänkymmenen sijaan. Kasvaneen avustuksen ansiosta apurahaa on myös voitu korottaa kahdesta tuhannesta kolmeen tuhanteen euroon. Tämä on koettu erittäin tärkeäksi tilanteessa, jossa korkeakouluopiskelijoiden opintoraha pienenee noin 85 eurolla kuukaudessa ja tukikuukausien enimmäismäärä vähenee samanaikaisesti. URA-säätiön apurahan 2016-17 saajista yli 60 % apurahan saajista opiskeli yliopistossa, reilu viidennes ammattikorkeakoulussa ja 15 % ammatillisessa oppilaitoksessa.

URA-säätiön jakamat apurahat täydentävät merkittävällä tavalla opetus- ja kulttuuriministeriön urheilija-apurahajärjestelmää. Ne laajentavat tuettavien urheilijoiden joukkoa mahdollistamalla tuen myös niille nuorille, lupaaville urheilijoille, jotka eivät voi saada urheilija-apurahaa. URA-säätiön apurahan ansiosta muun muassa naisten maajoukkuepelaajat useassa joukkuelajissa (jalkapallo, koripallo, käsipallo, lentopallo, ringette, salibandy) ovat saaneet tärkeän tuen uralleen.

”Olen tosi kiitollinen, että minulle myönnettiin URA-apuraha viime vuonna koska se auttoi minua juuri kun sitä eniten tarvitsin ja pystyin keskittymään kouluun sekä harjoituksiin/otteluihin. Toivottavasti olen yhtä onnekas tänä vuonna, niin voin antaa 100 % urheilulle opiskelun ohella. Se merkitsisi tosi paljon minulle.”

Nainen 22 vuotta, käsipallo

URA-säätiön tarkoituksena on edistää yhteiskuntavastuullista huippu-urheilua tukemalla urheilijoiden kaksoisuraa. Mahdollisuus apurahan saamiseen kannustaa urheilijoita suunnittelemaan opintoja ja viemään niitä eteenpäin urheilu-uran ohessa tai heti sen jälkeen. Apurahan kriteerinä oleva opintopistevaatimus on mitoitettu siten, että se mahdollistaa täysipainoisen satsaamisen urheilu-uraan.

”Sain viime vuonna Ura-säätiön stipendin, joka ehdottomasti motivoi minua opiskelemaan urheilun ohella. Stipendistä oli suuri apu, koska avoimella linjalla en saa opintotukea. Avoimessa ammattikorkeakoulussa opiskelu urheilun ohella on ollut minulle erittäin hyvä, koska voin tehdä opintoja oman aikatauluni mukaisesti.”

Nainen 21 vuotta, telinevoimistelu

Toisaalta URA-apuraha on tarkoitettu myös helpottamaan urheilu-uransa loppuvaiheessa olevia urheilijoita heidän urasiirtymässään.

"Lopetin aktiiviurani vuoden vaihteessa ja tuntui, että koko elämä piti aloittaa uudelleen alusta. Yhteistyökumppanuudet loppuivat, vakuutukset loppuivat ja normaali arki muuttui täysin. Tämän siirtymävaiheen aikana apuraha on ollut merkittävä taloudellinen ja myös henkinen tuki opintojen ja elämän jatkamiseksi."

Opiskelevan huippu-urheilijan mahdollisuudet hankkia lisäansioita töitä tekemällä ovat useimmiten olemattomat, jos hän valmentautuu tähtäimessään kansainvälinen menestys ja edistää samanaikaisesti opintojaan. URA-apuraha vähentää urheilijan tarvetta työssäkäyntiin ja auttaa varmistamaan opintotuen riittävyyden tutkinnon suorittamiseen. Tuki on urheilijalle myös henkisesti tärkeä.

”Tällä apurahalla oli todella suuri merkitys urheilu-uraani ajatellen. Se rohkaisi minua panostamaan urheilemiseen entistäkin tiiviimmin, opintoja kuitenkaan unohtamatta. URA-säätiö loi uskoa ja luottamusta siihen, että opiskelevasta urheilijasta pidetään Suomessa huolta.”

Mies 24 vuotta, yleisurheilu

Edellä mainittuun perustuen toivomme, että vuodelle 2017 myönnetty merkittävä korotus URA-säätiön avustukseen ei jää kertaluonteiseksi. 300 000 euron suuruinen avustus auttaisi meitä tukemaan tavoitteellisesti urheiluun ja opiskeluun suhtautuvia nuoria lahjakkuuksia heidän urheilu-urallaan ja koulutuksen hankkimisessa jatkossakin vähintään yhtä hyvin alkaneella lukuvuodella.

Helsingissä 13.10.2017

Kunnioittavasti,

Tuuli Merikoski
URA-säätiön puheenjohtaja
Koulutuspäällikkö, huippu-urheilu
Perho-liiketalousopisto

Jukka Tirri
URA-säätiön asiamies
Opiskelijahuippu-urheilun asiantuntija
Olympiakomitea/ Huippu-urheiluyksikkö